

ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูสังคัมศึกษาและนักเรียน
เกี่ยวกับการเรียนการสอนสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

นางสาวมณีรัตน์ มุญรักษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2528

ISBN 974-564-446-3

010903

I1697511x

OPINIONS OF ADMINISTRATORS, SOCIAL STUDIES TEACHERS
AND STUDENTS CONCERNING THE INSTRUCTION OF
COOPERATIVE IN SECONDARY SCHOOLS

Miss Maneerat Boonraksa

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1985

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูสังคมนตรี และนักเรียน เกี่ยวกับการเรียนการสอนสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ชื่อนิสิต นางสาวณิรัตน์ มุญรักษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลาวัณย์ วิทยาวิมลกุล

ภาควิชา มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา 2527

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูสังคมนตรีและนักเรียน เกี่ยวกับการเรียนการสอนสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในด้านต่าง ๆ คือ การจัดโปรแกรมการเรียนการสอน การจัดสถานที่เรียน กิจกรรมการเรียนการสอน อุปสรรคและปัญหา ในการเรียนการสอน ความต้องการของผู้บริหาร ครูสังคมนตรี และนักเรียน เกี่ยวกับการเรียนการสอน และบทบาทของสหกรณ์ต่อการศึกษาและการพัฒนาชุมชน

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับการเรียนการสอนสหกรณ์ในโรงเรียนของผู้บริหารกับครูสังคมนตรี และครูสังคมนตรีกับนักเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างประชากรโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล 20 แห่ง ในกรุงเทพมหานครที่มีการจัดกิจกรรมสหกรณ์แล้ว สุ่มแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเองไปยัง ผู้บริหาร จำนวน 40 คน ครูสังคมนตรี จำนวน 60 คน และนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 400 คน ซึ่งคัดเลือกด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างประชากรแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีหาค่าร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทดสอบค่าที (t-test) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการอธิบาย

ผลการวิจัย

1. ผู้บริหาร ครูสังคัมศึกษา และนักเรียนได้แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการเรียนการสอนสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ด้านการจัดโปรแกรมการเรียนการสอน

ทั้งครูสังคัมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนและนักเรียนมีความคิดเห็น เกี่ยวกับการเรียนการสอนสหกรณ์ในโรงเรียนด้านการจัดโปรแกรมการเรียนการสอน เรื่องสหกรณ์เกือบทุกด้านอยู่ในระดับน้อย นอกจากเรื่องเนื้อหาความรู้ที่นักเรียนได้จากหนังสือสังคัมศึกษาที่มีอยู่เท่านั้นที่ทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ด้านการจัดสถานที่เรียนในการเรียนการสอน

ผู้บริหารโรงเรียนและนักเรียนมีความคิดเห็น เกี่ยวกับการจัดสถานที่เรียนในการเรียนการสอน เรื่องสหกรณ์อยู่ในระดับน้อย ส่วนครูสังคัมศึกษามีความเห็นอยู่ในระดับปานกลางแต่ทั้งครูและผู้บริหารมีความเห็นสอดคล้องกัน เกี่ยวกับความเพียงพอของชั้นวางสินค้า ที่ซึ่งจะมีผลต่อสภาพการเรียนการสอนในระดับปานกลาง ในขณะที่นักเรียนมีความเห็น เกี่ยวกับสหกรณ์ จัดสินค้าอย่างมีระเบียบ เพื่อความสะดวกแก่การมาศึกษาหาความรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ครูสังคัมและนักเรียนมีความคิดเห็น เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนสหกรณ์ในโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย ส่วนผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง แต่ทั้งครูสังคัมศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันในประเด็น ครู เป็นผู้ให้ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชา เพียงผู้เดียวในระดับปานกลาง ในขณะที่นักเรียนมีความเห็น เกี่ยวกับครู บอกจุดมุ่งหมายของการเรียน เรื่องสหกรณ์ ให้นักเรียนทราบก่อน เริ่มกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน

1.4 ด้านอุปสรรคและปัญหาในการเรียนการสอน

ทั้งครูสังคมนตรีศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนและนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปสรรคและปัญหาในการเรียนการสอน เรื่องสหกรณ์ในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารโรงเรียนและนักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในประเด็นปัญหาเกี่ยวกับความคับแคบของสหกรณ์โรงเรียนในระดับปานกลาง ในขณะที่ครูมีความคิดเห็นในเรื่องเดียวกันอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านความต้องการของผู้บริหาร ครูสังคมนตรีศึกษา และนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอน

ทั้งครูสังคมนตรีศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการเกี่ยวกับการเรียนการสอนสหกรณ์ของผู้บริหารโรงเรียน ครูสังคมนตรีศึกษา และนักเรียนอยู่ในระดับมาก ส่วนนักเรียนมีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง แต่ครูสังคมนตรีศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อเรื่องความต้องการให้สหกรณ์โรงเรียน เป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์ ความต้องการเอกสาร ให้ความรู้เรื่องสหกรณ์มากขึ้น และความต้องการให้โรงเรียนจัดสรรงบประมาณให้สหกรณ์ เพื่อนำมาปรับปรุงสหกรณ์โรงเรียนให้ดีขึ้น สอดคล้องกันในระดับมาก

1.6 ความต้องการด้านบทบาทของสหกรณ์ต่อการศึกษาและพัฒนาชุมชน

ครูสังคมนตรีศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการด้านบทบาทของสหกรณ์ต่อการศึกษาและพัฒนาชุมชนอยู่ในระดับมาก ส่วนนักเรียนมีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง แต่ครูสังคมนตรีศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการให้สหกรณ์โรงเรียน เป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับวิชาสหกรณ์ในระดับมาก ส่วนนักเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับความต้องการให้โรงเรียนจัดนิทรรศการเกี่ยวกับสหกรณ์ เพื่อเผยแพร่กิจกรรมของสหกรณ์ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูสังคมนตรีศึกษาและนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ปรากฏว่า

2.1 ด้านโปรแกรมการเรียนการสอน

ครูสังคมนตรีศึกษาและผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ครูสังคมศึกษาและนักเรียน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัย

สำคัญ .05

2.2 การจัดสถานที่เรียน

ครูสังคมศึกษาและผู้บริหาร มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่

ระดับ .05

ครูสังคมศึกษาและนักเรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่

ระดับ .05

2.3 กิจกรรมการเรียนการสอน

ครูสังคมศึกษาและผู้บริหาร มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่

ระดับ .05

ครูสังคมศึกษาและนักเรียน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัย

สำคัญ .05

2.4 อุปสรรคและปัญหา

ครูสังคมศึกษาและผู้บริหาร มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัย

สำคัญ .05

ครูสังคมศึกษาและนักเรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ

.05

2.5 สภาพความต้องการของผู้บริหาร ครูสังคมศึกษาและนักเรียน

ครูสังคมศึกษาและผู้บริหาร มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัย

สำคัญ .05

ครูสังคมศึกษาและนักเรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ

.05

2.6 บทบาทของสหกรณ์ต่อการศึกษาและพัฒนาชุมชน

ครูสังคมศึกษาและผู้บริหาร มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัย

สำคัญ .05

ครูสังคมศึกษาและนักเรียน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัย

สำคัญ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Opinions of Administrators, Social Studies Teachers
and Students Concerning the Instruction of Cooperative
in Secondary Schools

Name Miss Maneerat Boonraksa

Thesis Advisor Assistant Professor Lawan Wityawudhikul

Department Secondary Education

Academic Year 1984

ABSTRACT

Purposes of the Study :

1. To study the opinions of administrators, social studies teachers and students, concerning various aspects of the instruction of cooperative in secondary schools as follows: arrangement of instructional programme, the provision of study place, instructional activities, obstacles and problems in instruction, needs of administrators, social studies teachers and students for instructional improvement and performing the role of school cooperative in education and community development.

2. To compare the opinions concerning various aspects of the instruction of cooperative in secondary schools between social studies teachers and administrators, and social studies teachers and students.

Procedures :

The sample group consisted of 40 governmental school administrators, 60 social studies teachers, and 400 students was stratified randomly selected from schools where cooperative activities have been operated. A set of questionnaire on opinions concerning the instruction of cooperative set up by the researcher was sent to the sample group. The obtained data were analyzed by percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test and presented in tables with explanations.

Results :

1. The administrators, social studies teachers and students have expressed their opinions concerning the instruction of cooperative in secondary schools as follows:

1.1 The Arrangement of Instructional Programme.

The opinions concerning the arrangement of instructional programme of social studies teachers, school administrators and students were at low level except those on the item of the students' content knowledge of cooperative gained mainly from designated social studies textbooks which all the three groups' opinions were at high level.

1.2 The Provision of Study Place.

Both administrators and students expressed their opinions on the provision of study place at low level while social studies teachers expressed their opinions at moderate level. However, social studies teachers and administrators agreed with the influence of adequate shelves on instruction at moderate level while the students

agreed with the arrangement of goods for convenience of instruction at moderate level.

1.3 Instructional Activities

Administrators and students expressed their opinions on instructional activities at low level while administrators opined them at moderate level. However, social studies teachers and administrators agreed at low level that teacher was the only source of knowledge on cooperative while students agreed at the same level that teachers identified objectives of the lessons on cooperatives before starting instructional activities.

1.4 Obstacles and Problems of Instruction.

All social studies teachers, administrators and students expressed their opinions concerning obstacles and problems of instruction at moderate level. Social studies teachers, administrators and students agreed at high level on the inappropriateness of space for school cooperative.

1.5 The Needs for Instructional Improvement.

Social studies teachers and administrators expressed their opinions concerning the needs for instructional improvement at high level while the students' opinions on the same topic were at moderate level. However, social studies teachers, school administrators and students separately agreed at high level on the needs for utilization of school cooperative as a resource center on cooperatives, the needs for more documents on cooperative, and the needs for budget from school for the improvement of cooperative store respectively.

1.6 The Needs for Performing of the Role of School Cooperative in Education and Community Development.

Social studies teachers and administrators expressed their opinions concerning the needs for performing the role of cooperatives in education and community development at high level, while the students's opinions were at moderate level. However, both social studies teachers and administrators agreed at high level with the needs for utilizing school cooperative as center for publicity of knowledge on cooperative while students opined at high level that the school utilize exhibition activities for publicity of cooperative activities.

2. The comparison of opinions of the administrators, social studies teachers and students concerning instruction of cooperative was as follows:

2.1 The Arrangement of Instructional Programme.

The opinions on the arrangement of instructional programme of social studies teachers and school administrators were different at the .05 level of significance, but the opinions of the social studies teachers and the students were not different at the .05 level of significance.

2.2 The Provision of Study Place.

The opinions on the provision of study place of the social studies teachers and the school administrators were different at the .05 level of significance as well as that of the social studies teachers and the students.

2.3 Instructional Activities

The opinions on instructional activities of the social studies teachers and the school administrators were different at the .05 level of significance. But the opinions of the social studies teachers and the students were not different at the .05 level of significance

2.4 Obstacles and Problems in Instruction

The opinions on obstacles and problems in instruction of social studies teachers and school administrators were not different at the .05 level of significance. But the opinions of the social studies teachers and the students were different at the .05 level of significance

2.5 The Needs for Improvement of Instruction

The opinions on the needs for improvement of instruction of social studies teachers and school administrators were not different at the .05 level of significance. But the opinions of social studies teachers and students were different at the .05 level of significance.

2.6 The Needs for Performing role of Cooperative in Education and Community Development.

The opinions on the needs for performing role of cooperative in education and community development of social studies teachers and school administrators were not different at the .05 level of significance as well as that of the social studies teachers and the students.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จได้ด้วยความสำเร็จจากอาจารย์หลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลาวัญญ์ วิทยาอุทติกุล อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น คำปรึกษาแนะนำและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ นอกจากนี้ยังได้รับความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ยุพิน พิพิธกุล อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ตลอดจน คุณสือ ล้ออุทัย และคุณอุษณีย์ ผู้พัฒนา จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการวิจัย

อนึ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ประพันธ์พงศ์ เวชชาชีวะ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และขอขอบพระคุณ พี่ น้อง และเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่เป็นแรงบันดาลใจสนับสนุนการศึกษาของผู้วิจัยมาตลอด และขอขอบพระคุณ คุณสรวิดิ ปิ่นวิเศษ ที่เป็นแรงใจให้ความช่วยเหลือและดูแลสุขภาพของผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

มณีรัตน์ บุญรักษา

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ณ
กิตติกรรมประกาศ.....	ท
รายการตารางประกอบ.....	ด
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมุติฐานของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ความสำคัญหรือประโยชน์ของการวิจัย.....	7
คำจำกัดความ.....	8
2. วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	48
การศึกษาค้นคว้า.....	48
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	48
การตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	49
การทดสอบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	49
ตัวอย่างประชากร.....	51
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
๕. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	103
สรุปผลการวิจัย.....	104
อภิปรายผลการวิจัย.....	111
ข้อเสนอแนะ.....	124
บรรณานุกรม.....	127
ภาคผนวก.....	134
ประวัติผู้เขียน.....	174

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. สถานภาพของผู้บริหาร.....	56
2. สถานภาพของครูสังคมศึกษา.....	58
3. สถานภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา.....	60
4. แสดงระดับคะแนนและคำขวัญ เลขคณิตของผู้บริหารจากการตอบแบบสอบถาม ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์โรงเรียน จำนวน 30 ข้อ.....	62
5. แสดงระดับคะแนนและคำขวัญ เลขคณิตของครูสังคมศึกษาจากการตอบ แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์โรงเรียน จำนวน 30 ข้อ.....	63
6. แสดงระดับคะแนนและคำขวัญ เลขคณิตของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจาก การตอบแบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์โรงเรียน จำนวน 30 ข้อ	64
7. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและผู้บริหารเกี่ยวกับการจัด โปรแกรมการเรียนการสอน เรื่องสหกรณ์.....	65
8. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและผู้บริหารเกี่ยวกับการจัด สถานที่เรียนในการเรียนการสอน เรื่องสหกรณ์.....	68
9. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและผู้บริหารเกี่ยวกับกิจกรรม การเรียนการสอน.....	71
10. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและผู้บริหารเกี่ยวกับอุปสรรค และปัญหาในการเรียนการสอน เรื่องสหกรณ์.....	74
11. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพความ ต้องการของผู้บริหาร ครูสังคมศึกษา และนักเรียนเกี่ยวกับสหกรณ์.....	76
12. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและผู้บริหารเกี่ยวกับความต้องการ ด้านบทบาทของสหกรณ์ต่อการศึกษาและพัฒนาชุมชน.....	80

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
13. เปรียบ เทียบความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เกี่ยวกับการจัดโปรแกรมการเรียนการสอน เรื่องสหกรณ์.....	82
14. เปรียบ เทียบความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เกี่ยวกับการจัดสถานที่เรียนในการเรียนการสอน เรื่องสหกรณ์.....	84
15. เปรียบ เทียบความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน.....	87
16. เปรียบ เทียบความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เกี่ยวกับอุปสรรคและปัญหาในการเรียนการสอน เรื่องสหกรณ์.....	90
17. เปรียบ เทียบความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เกี่ยวกับความต้องการของผู้บริหาร ครูสังคมศึกษา และนักเรียนเกี่ยวกับสหกรณ์	92
18. เปรียบ เทียบความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เกี่ยวกับความต้องการด้านบทบาทของสหกรณ์ต่อการศึกษาและพัฒนาชุมชน	96